

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY LESZNO NA 2016 ROK

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podstawę rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która zobowiązuje samorząd gminny do podejmowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Zgodnie z zapisami art. 4¹ ust. 1 ww. ustawy zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (Art. 13. 1 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Podstawą prawną działań gminnych związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W ciągu ostatnich lat zwiększyła się ilość młodych osób sięgających po narkotyki. Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Wśród zadań własnych gminy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wymienionych w art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi znajduje się zapis dotyczący udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy

psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. W ramach niniejszego Programu będą realizowane i finansowane zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy. W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym został opracowany „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Leszno w latach 2015 – 2020” przyjęty Uchwałą Nr IX/43/2015 Rady Gminy Leszno z dnia 29 kwietnia 2015r.

Najważniejszymi aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji gminnej polityki społecznej – oprócz powołanych wyżej ustaw – są:

1. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015
2. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016,
5. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2016r.
6. Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Leszno w latach 2015 – 2020 przyjęty Uchwałą Nr IX/43/2015 Rady Gminy Leszno z dnia 29.04.2015 r.
7. Uchwała Nr XLIV/252/2005 Rady Gminy Leszno z dnia 30.06.2005r. w sprawie ustalenia dla terenu gminy Leszno ilości punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.
9. Zarządzenie Nr 23/2013 Wójta Gminy Leszno z dnia 22.04.2013r. w sprawie zmiany składu i ujednoczenia nazewnictwa powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Leszno.
9. Zarządzenie Nr 9/2012 Wójta Gminy Leszno z dnia 19.01.2012r. w sprawie powołania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. REALIZATORZY I ADRESACI PROGRAMU

Realizatorzy programu:

Gmina Leszno realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przeciwdziałania przemocy w rodzinie i narkomanii przy współpracy m.in. z:

1. Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
3. Rewirem Dzielnicowych w Lesznie Wydziału Prewencji KPP,
4. Placówkami oświatowymi z terenu Gminy Leszno,
5. Świetlicą opiekuńczo-wychowawczą,
6. Punktem konsultacyjnym ds. uzależnień,
7. Punktem konsultacyjnym ds. przeciwdziałania przemocy (konsultant ds. przemocy w rodzinie, psycholog),
8. Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi i innym patologiom społecznym,
9. Kuratorami zawodowymi i społecznymi.

Adresaci programu

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Leszno, w szczególności należący do następujących grup:

- a) osoby uzależnione od alkoholu oraz nadmiernie pijące,
- b) rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym,
- c) osoby uzależnione od narkotyków i dopalaczy,
- d) osoby doznające przemocy,
- e) dzieci i młodzież szkolna.

III. DIAGNOZA

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii przeprowadzono diagnozę problemów społecznych wśród uczniów i mieszkańców gminy Leszno. Głównym celem realizowanej diagnozy jest ukazanie stanu problemów związanych ze zjawiskiem przemocy, używania alkoholu i narkotyków, wskazanie zasobów, jak również zwrócenie uwagi na najpilniejsze potrzeby systemu wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów z uzależnieniem od środków psychoaktywnych.

W październiku 2012r. zostały przeprowadzone badania monitoringowe (w formie badania ankietowego) wśród uczniów ZSP w Lesznie i ZSP w Zaborowie (dwie klasy szóste szkoły podstawowej, dwie klasy pierwsze gimnazjum, dwie klasy drugie gimnazjum, dwie klasy trzecie gimnazjum). Badania prowadzone były na reprezentatywnej grupie uczniów (łącznie 142 ankiet). Pytania podzielono na cztery bloki tematyczne dotyczące: używania alkoholu, używania narkotyków, zjawiska przemocy, relacji rodzinnych.

Diagnoza przeprowadzona wśród dorosłych mieszkańców z terenu Gminy Leszno została przeprowadzona w formie wywiadu (ankieta) objęła 203 losowo wybranych mieszkańców, którzy ukończyli 20 rok życia oraz w formę wywiadu pogłębionego, który przeprowadzono z udziałem 39 mieszkańców gminy.

Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są informacje pozyskane z zasobów statystycznych Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Wydziału Prewencji KPP.

1. Monitor zagrożeń społecznych w środowisku młodzieżowym

Na terenie Gminy Leszno funkcjonują: 2 przedszkola, 3 szkoły podstawowe, 3 gimnazja, 1 szkoła ponadgimnazjalna i 1 szkoła przysposabiająca do pracy. Wszystkie szkoły realizują szkolne programy profilaktyczne, spójne z programami wychowawczymi, wykorzystując różnorodne formy oddziaływań dostosowane do potrzeb szkoły i uczniów. Problematyka związana z piciem alkoholu przez młodzież należy do tych zagadnień, które w profilaktyce uzależnień zajmują od wielu lat naczelne miejsce. To przede wszystkim od programów profilaktycznych dotyczących alkoholu: m.in. mechanizmów uzależnienia, szkód zdrowotnych i skutków społecznych, jakie niesie ze sobą picie, czynników i postaw zabezpieczających, zależy uwarunkowanie postaw wśród młodych ludzi.

Eksperymentowanie z alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, charakteryzuje wiek dojrzewania. Spożywanie alkoholu przez ludzi młodych naraża ich na różnego rodzaju doraźne szkody takie jak: wypadki, konflikty z prawem, zachowania agresywne, większe ryzyko stania się ofiarą przestępstwa, przedwczesna inicjacja seksualna i niechciane kontakty seksualne, konflikty z rówieśnikami i w rodzinie, problemy z nauką. Sięganie po alkohol w okresie dojrzewania hamuje rozwój emocjonalny i zaburza okres dojrzewania, a także obniża motywację do wyznaczania sobie celów w życiu, karierze zawodowej i edukacyjnej. Chociaż uzależnienie od alkoholu nie jest głównym zagrożeniem dla młodych ludzi sięgających po alkohol, to należy pamiętać, iż z prowadzonych badań wynika, że w powstaniu uzależnienia znaczącą rolę odgrywa wiek, w którym dana osoba rozpoczyna używanie alkoholu. Uwzględniając prowadzone badania można szacować, iż ok. 3 % młodzieży sięgającej po alkohol regularnie w przyszłości uzależni się od alkoholu. Picie alkoholu toruje również drogę do sięgania po inne substancje psychoaktywne.

Zagadnieniem, które ma bardzo duży wpływ na rozszerzanie się mody na picie i ułatwianie takich zachowań, jest dostępność alkoholu dla młodzieży, szczególnie młodzieży nieletniej. W ostatnim okresie coraz powszechniej prowadzone są oddziaływania na placówki prowadzące sprzedaż alkoholu. Zmierzają one do uczulenia sprzedawców oraz właścicieli klubów, kawiarni itp. na sprzedaż i konsumpcję alkoholu przez nieletnich. Niestety działania te nie są w pełni skuteczne. Często głównym celem handlowców jest przede wszystkim zysk finansowy, nie zaś współdziałanie w kierunku ograniczenia dostępności napojów alkoholowych nieletnim. Również obojętność i brak interwencji ze strony osób dorosłych sprzyja rozszerzaniu się zjawiska picia alkoholu przez młodzież.

Narkotyki i problem narkomanii to m.in. skutek przemian w kraju w ostatnich latach. Na podstawie przekazów medialnych, materiałów publikowanych przez ośrodki i instytucje zajmujące się problemem narkomanii, wnosić można, iż nadal jesteśmy w okresie narastania problemu, szczególnie

wśród młodzieży, mimo że, od co najmniej kilku lat prowadzone są intensywne działania profilaktyczno-terapeutyczne. Do podejmowania skutecznych działań w tym zakresie niezbędne jest stałe uzupełnianie wiedzy i monitorowanie zjawiska, głównie wśród młodzieży, w szczególnie zagrożonych środowiskach. Niezbędna jest obiektywna wiedza o zasięgu problemu, czynnikach wzmagających oraz ograniczających jego rozwój. Celem badań było zdiagnozowanie zagrożeń młodzieży związanych z konsumpcją alkoholu, paleniem papierosów, narkotykami, przemocą, uchwycenie zachodzących procesów oraz prawidłowości, określenie środowisk i rejonów o szczególnie nasilonym występowaniu negatywnych zjawisk i zachowań uczniów oraz opracowanie wniosków do pracy edukacyjnej i profilaktyczno – wychowawczej.

Młodzi a alkohol

Z przeprowadzonych badań wynika, że 49% respondentów (72 osób) przynajmniej raz w życiu piło alkohol, 51% (70 osób) nie miało z nim kontaktu. Pierwsze kontakty młodzieży z alkoholem następują w ostatnich klasach szkoły podstawowej, a w ostatnich klasach gimnazjum większość uczniów ma już za sobą inicjacje alkoholową. Wiek sięgania po alkohol po raz pierwszy to 10 rok życia i uległ on obniżeniu od ostatniej diagnozy prowadzonej w 2009r.(wówczas był 11 rok życia). Uczniowie bez względu na płeć w większości przypadków sięgają po alkohol sporadycznie (kilka razy w roku). Jednak w badaniach zanotowano kilka przypadków cyklicznego picia alkoholu przez młodzież (obu płci).

Uczniowie w 65 przypadkach ocenili, iż na terenie Gminy Leszno bardzo *łatwo*, w 34 przypadkach, że *łatwo* jest nabyć alkohol osobą niepełnoletnim. Spora część respondentów stwierdziła, że nie ma w tym względzie wiedzy (37 osób). Jak wynika z zebranych danych zdobycie alkoholu staje się coraz łatwiejsze dla uczniów pomiędzy szkołą podstawową, a szkołą gimnazjalną. W znacznej większości przypadków (60%), wśród uczniów mających styczność z alkoholem, głównym źródłem dostępu są znajomi lub „podkradanie” rodzicom. To właśnie przez grono rówieśnicze najczęściej młody człowiek ma pierwszy kontakt z alkoholem.

Postawa pozytywna i negatywna wobec szkodliwości alkoholu jest dość wyrównana, 65 osób twierdzi, że spożywanie alkoholu jest szkodliwe, natomiast 60 osób uważa, że nie jest. Wraz z wiekiem postawa ta staje się bardziej pobłażliwa wobec skutków spożywania alkoholu (respondenci zaprzeczają szkodliwości picia alkoholu), mimo iż sporo uczniów odpowiedziało, że posiada wystarczającą wiedzę na temat skutków picia alkoholu (95 osoby). Dość duża część respondentów przyznała, że takiej wiedzy nie posiada, lub nie wie czy ją posiada (50 osób). Osoby te to głównie uczniowie szkół podstawowych oraz pierwszych klas gimnazjum.

Młodzi a narkotyki

Kolejna nurtująca kwestia to kontakt młodych ludzi z substancjami psychoaktywnymi. Bardzo podobna liczba mężczyzn (6 osób) i kobiet (4 osoby) miała styczność z narkotykami. Obala to mit, że to chłopcy/mężczyźni częściej sięgają po narkotyki niż dziewczęta/kobiety. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że 7% respondentów (10 osób) przynajmniej raz w życiu miało do czynienia z narkotykami, 93% z nich (132 osoby) nie miało z nimi kontaktu.

Problem narkotykowy pojawia się już w II klasach gimnazjalnych. Widać tutaj wzrost używania środków narkotykowych w porównaniu z klasami podstawowymi i I klasami gimnazjum (wzrost z całkowitego braku kontaktu do 5 osób, które miały styczność z narkotykami) W kolejnych latach nauki widać, że stan ten się utrzymuje. Przyrost pierwszych prób sięgania po narkotyki jest największy w wieku 13 lat. Zarówno kobiety jak i mężczyźni w większości przypadków sięgają po środki psychoaktywne sporadycznie (kilka razy w roku). Jednak nie powinien umknąć naszej uwadze fakt, że w badaniach zanotowano kilka przypadków cyklicznego przyjmowania narkotyków przez młodzież (obu płci).

Uczniowie uczący się w lesznowskich szkołach w 7 przypadkach powiedzieli, że *łatwo*, w 3 przypadkach, że *dość trudno* jest dostać/kupić/otrzymać narkotyki w gminie Leszno, natomiast większość respondentów stwierdziła, że nie ma w tym względzie wiedzy (129 osób). Obrazuje to, że nieomal 90% badanych respondentów nie ma wiedzy na temat dostępności środków psychoaktywnych w swojej gminie. W znacznej większości przypadków (60%), wśród uczniów mających styczność z narkotykami, głównym źródłem dostępu są znajomi.

Młodzi a przemoc

Bardzo podobna liczba uczniów (34 osoby) i uczennic (38 osób) doświadczyło przemocy. Z danych wynika, że ponad połowa badanych była, choć raz ofiarą przemocy. Wskazuje to na dość duże rozpowszechnienie tego zjawiska. Korelując zmienną doświadczenie przemocy ze zmienną klasy, do której uczęszcza respondent widać, że problem ten jest charakterystyczny we wszystkich grupach wiekowych, gdzie ma zbliżony rozkład. Dane wskazują, że uczniowie najczęściej spotykają się z przemocą w szkole. Większość badanych wskazywało koleżanki i kolegów, jako sprawców przemocy w większości przypadków. Badanie pokazało, że najczęściej stosowana jest przemoc werbalna. Jednak i przemoc fizyczna jest często stosowana. Większość badanych wie, że przemoc nie jest dobrym rozwiązaniem konfliktu.

Relacje rodzinne i spędzanie czasu wolnego

Z zebranych danych wynika, iż relacje rodzinne oceniane przez uczniów są bardzo pozytywnie. Zostało wystawionych 55 ocen równych celującej (6), 54 oceny b. dobre (5) i 27 dobrych (4), co mówi, że 97% badanych uczniów określa swoje relacje rodzinne na dobrym, bardzo dobrym lub celującym poziomie. Wśród pytań dotyczących sposobu spędzania wolnego czasu najwięcej odpowiedzi uzyskała czynność korzystanie z Internetu, która była najczęściej wybierana przez uczniów. Niemalże równie często badani spędzają czas w gronie najbliższych (rodziców i rodzeństwa). Także sport i realizacja swojego hobby cieszy się dużym zainteresowaniem. Z kolei najrzadziej uczniowie deklarowali, że grają w inne gry niż komputerowe oraz czytają książki, inne niż lektury szkolne.

2. Postawy i poglądy dorosłych wobec zjawiska przemocy, uzależnienia od alkoholu i narkotyków

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że 86,7 % respondentów uważa, iż na terenie gminy występują problemy związane z alkoholem, a znaczna większość (83%) respondentów uważa, że problemy związane z alkoholizmem są na terenie gminy bardzo widoczne. Większość osób pytanых (102 osoby – 50,2%) deklaruje, że zna instytucje pomagające osobom uzależnionym od alkoholu. W opinii dorosłych respondentów główne natężenie problemu z piciem alkoholu występuje w przedziale wiekowym między 15 a 18 rokiem życia – tak uważa 33,9 osób badanych. Niemal równie wysoko uplasował się przedział wiekowy 18-30 lat - tak uważa 28,6 % badanych. Zdecydowana większość dorosłych mieszkańców (98%), zadeklarowała, że przynajmniej raz w życiu spożywała alkohol. Tylko 4 osoby badanie stwierdziły, że nigdy nie piły alkoholu. W przypadku alkoholu tylko nieliczni respondenci uznali, że spożycie przez nich alkoholu jest szkodliwe (27%). Respondenci wiedzą, jakie są skutki picia alkoholu (142 osoby odpowiedziało, że wie, jakie są skutki picia alkoholu).

Zapytano dorosłych respondentów o ich opinię na temat dostępności alkoholu oraz narkotyków dla uczniów szkół w gminie Leszno. Przekonanie dorosłych respondentów na temat dostępności alkoholu, jak również narkotyków dla młodzieży waha się na zbliżonym do siebie poziomie (dostępność alkoholu – 95 dorosłych respondentów uważa, że młodzież ma łatwy dostęp do alkoholu oraz narkotyków – 66 dorosłych respondentów uważa, że młodzież ma łatwy dostęp do narkotyków).

W opinii respondentów na temat radzenia sobie gminy Leszno z problemami alkoholowymi i narkotykowymi wynika, że mieszkańcy uważają, iż gmina Leszno *dostatecznie* lub *źle radzi sobie* z problemami uzależnień na ich terenie. Spora część respondentów (ok. 32%) nie wyraziła zdania w powyższej kwestii.

Z przeprowadzonej diagnozy wśród dorosłych respondentów wynika, że na terenie gminy występują problemy związane z przemocą. Takiej odpowiedzi udzieliło aż 155 osób (76,4%). Na pytanie - *czy według Pana/Pani w gminie Leszno występują problemy związane z przemocą w rodzinie?* większość badanych udzieliła odpowiedzi twierdzących (139 osób co stanowi 68,4%). Dorośli respondenci są zdania, że w gminie dość znaczącym problemem jest właśnie przemoc i to zarówno w wymiarze ogólnym, jak i przemocy w rodzinie. Na pytanie - *czy problem przemocy w gminie Leszno jest widoczny* - respondenci odpowiedzieli, że problemy z przemocą nie są widoczne (tylko 28% odpowiedzi twierdzących). W porównaniu z deklarowaną skalą problemu można postawić hipotezę, że problemy te mają charakter ukryty, bądź tylko nieznaczny ich procent jest widoczny. Większość osób pytanых (65%) deklaruje, że nie posiada wiedzy (odpowiedzi nie i nie wiem) na temat instytucji pomocowych wspierających osoby doświadczające przemocy.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że 112 respondentów, co stanowi 55,2% osób badanych uważa, że na terenie gminy występują problemy związane z narkomanią, które są zauważane, ale nie wysuwają się na plan pierwszy. Zdecydowana większość osób pytanym (169 osób – 81,8%) deklaruje, że nie posiada wiedzy na temat instytucji pomagających osobom uzależnionym od narkotyków. W opinii dorosłych respondentów główne natężenie problemu z używaniem narkotyków występuje w przedziale wiekowym między 15 a 18 rokiem życia. Zdecydowana większość (174 osoby) stwierdziła, że nigdy nie spożywała środków psychoaktywnych i 69% badanych ma świadomość ich szkodliwości. Respondenci zdecydowanie nie wiedzą, jakie są skutki brania narkotyków (134 osoby odpowiedziało, że nie wie, jakie są skutki brania narkotyków).

Głównym wnioskiem płynącym z zestawienia danych uzyskanych jest fakt, że alkohol, jako, że był dostępny i akceptowalny od zawsze w polskiej kulturze, dla respondentów jest zdecydowanie mniej szkodliwy w swoich skutkach używania, niż narkotyki. Napoje alkoholowe są stosowane zdecydowanie częściej niż środki psychoaktywne przez mieszkańców gminy Leszno. Większość respondentów (65%) deklaruje sporadyczny kontakt z napojami alkoholowymi (kilka razy w roku lub raz w miesiącu), natomiast w przypadku narkotyków większość tej styczności nie ma wcale (95% osób badanych). Natomiast przez osoby zażywające narkotyki są one brane raczej sporadycznie (kilka razy w roku). Kwestią poruszaną podczas realizowania kwestionariusza wywiadu z osobami dorosłymi, była kwestia wydawanych pieniędzy zarówno na napoje alkoholowe jak i na narkotyki. Większość respondentów (88 osób, 43%), deklaruje, że przeznaczają 0-10 złotych tygodniowo na napoje alkoholowe, w przypadku środków narkotykowych, respondenci w większości przypadków nie wydają nic na te środki. W nielicznych przypadkach (4 osoby) są to kwoty rzędu 10 zł tygodniowo a w 5 przypadkach kwoty dość znaczące – powyżej 30 zł tygodniowo.

3. Dostępność napojów alkoholowych

Z art. 12 ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika, iż liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz usytuowanie punktów sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych powinno być dostosowane do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu. Uchwała Rady Gminy Leszno NR XLIV/252/2005 z dnia 30 czerwca 2005r. ustaliła 45 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 8 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Punkty sprzedaży i podawania alkoholu na terenie gminy usytuowane są nie bliżej niż 50 m od szkół, innych placówek oświatowo – wychowawczych i opiekuńczych, obiektów kultury religijnej, zakładów opieki zdrowotnej, obiektów sportowych.

Dostępność napojów alkoholowych w gminie Leszno.

1. Liczba punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży / bez piwa/

2012	2013	2014	2015
26	26	26	28

2. Limit punktów sprzedaży przyjęty uchwałą Rady Gminy

2012	2013	2014	2015
53(w tym 8 w miejscu sprzedaży)	53(w tym 8 w miejscu sprzedaży)	53(w tym 8 w miejscu sprzedaży)	53 (w tym 8 w miejscu sprzedaży)

3. Nielimitowana sprzedaż piwa /ilość placówek handlowych/

2012	2013	2014	2015
36	37	35	36

4. Sprzedaż napojów zawierających od 4,5% do 18 % alkoholu /ilość punktów/

2012	2013	2014	2015
31	38	33	31

5. Napoje o zawartości powyżej 18% alkoholu / ilość punktów /

2012	2013	2014	2015
30	31	27	31

6. Ilość mieszkańców gminy Leszno przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych /z wyłączeniem piwa/.

rok	Liczba mieszkańców	Ilość punktów	ilość mieszkańców na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych
2012	9250	26	355,7
2013	9374	26	360,5
2014	9429	26	362,7
2015	9492	28	339

7. Punkty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży

2012	2013	2014	2015
10	11	8	8

Biorąc pod uwagę powyższe dane wskazać należy, że na 339 mieszkańców gminy Leszno przypada jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych /z wyłączeniem piwa/. Analiza porównawcza wykazuje, że zwiększyła się liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do roku 2012, gdyż mimo wzrostu ilości punktów handlowych wzrosła też liczba mieszkańców.

4. Porządek publiczny i jego naruszanie a problemy alkoholowe i przemoc

W 2015 roku na terenie Gminy Leszno policjanci przedstawili zarzuty popełnienia przestępstwa 10 nietrzeźwym uczestnikom ruchu drogowego. Ponadto odnotowano 124 wykroczenia związane z nieprzestrzeganiem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz 42 wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu.

5. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz rodzin z problemem alkoholowym

Istniejący na terenie Gminy Leszno Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną, która swoje usługi świadczy dla wszystkich mieszkańców gminy, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej.

OPS w Lesznie przyznał pomoc osobom z tytułu

	2012	2013	2014	2015
Ubóstwo	73 rodziny 189 osób	94 rodziny 263 osoby	90 rodzin 214 osoby	84 rodziny 185 osób
Ochrony macierzyństwa –	26 rodzin 128 osób	29 rodzin 157 osób	21 rodziny 94 osoby	23 rodziny 107 osób
Niepełnosprawności –	48 rodzin 117 osób	56 rodzin 151 osób	56 rodziny 131 osoby	60 rodzin 137 osób
Długotrwałej lub ciężkiej choroby	59 rodzin 123 osób	67 rodzin 155 osób	65 rodzin 144 osoby	82 rodziny 185 osób
Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	43 rodziny 177 osób	43 rodziny 198 osób	33 rodziny 134 osoby	36 rodzin 153 osoby
Alkoholizmu –	34 rodziny 92 osób	34 rodziny 80 osób	36 rodzin 66 osób	31 rodzin 69 osób

Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5 rodzin 10 osób	3 rodziny 6 osób	5 rodzin 11 osób	3 rodziny 9 osób
Przemocy w rodzinie	7 rodzin 26 osób	8 rodzin 23 osoby	4 rodziny 6 osób	5 rodzin 10 osób

Dane zebrane w Ośrodku Pomocy Społecznej w Lesznie wskazują, że głównymi powodami przyznawania pomocy społecznej w 2015 roku było: ubóstwo, długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezradność opiekuńczo-wychowawcza. Pośród innych powodów znaczącymi są: alkoholizm i potrzeba ochrony macierzyństwa. Jak wynika z przedstawionych danych udzielanie pomocy ze względu na występowanie problemu nadużywania alkoholu jest względnie stałą liczbą.

6. Działania Zespół Interdyscyplinarnego

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego, który prowadzi działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie wynika, iż w 2015 roku prowadzono 12 procedur (rodzin) Niebieskiej Karty. W 11 prowadzonych procedurach występował problem alkoholowy dotyczący przynajmniej jednej osoby w rodzinie.

IV. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I NAPRAWCZEJ

1. Placówki leczenia odwykowego.

Na terenie gminy Leszno nie działa żadna placówka leczenia odwykowego. Osoby z gminy Leszno podejmujące leczenie korzystają ze świadczeń Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Pruszkowie oraz Poradni Terapii Uzależnień w Warszawie. Placówki te działają w oparciu o umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. Podstawowe formy pracy w/w zakładów leczniczych to terapia indywidualna i grupowa w oparciu o metody psychoterapeutyczne.

2. Profilaktyka

Na poziomie całej gminy Leszno realizowane są programy profilaktyczne wdrażane przez pracowników socjalnych, pracowników medycyny szkolnej, terapeutów profilaktyki uzależnień, terapeutów od spraw przemocy w rodzinie, socjoterapeutów. Działają oni w środowisku lokalnym organizując różnorodne formy pracy profilaktycznej i prewencyjnej z dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi. Zespoły Szkół Publicznych w Gminie Leszno realizują Szkolne Programy Profilaktyczne. Komisja RPA organizuje na terenie naszych szkół warsztaty profilaktyczne dla uczniów tych placówek.

3. Zasoby osobowe

Liczba osób, które ukończyły warsztaty dające kwalifikacje do prowadzenia programu „Siedmiu kroków”	1
Liczba osób, które ukończyły warsztaty dające kwalifikacje do prowadzenia programu przeciw agresji i przemocy „Spójrz inaczej”	31
Liczba osób, które ukończyły szkolenie „Przemocy w rodzinie i narkomanii – stop”	1
Liczba osób posiadających pełne kwalifikacje w zakresie profilaktyki społecznej i resocjalizacji	1
Liczba absolwentów studium profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy	1
Liczba pedagogów szkolnych	4
Liczba psychologów	2
Liczba osób posiadających kwalifikacje do prowadzenia zajęć „wychowania do życia w rodzinie”	7

4. Zasoby instytucjonalne

1. Punkty Informacyjno-Konsultacyjne działające na terenie gminy Leszno
  - a) dla osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA,
  - b) dla ofiar przemocy w rodzinie
2. Świetlica opiekuńczo-wychowawcza w Lesznie „Promyk” - dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi i innym patologiom społecznym.
4. Grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz dla uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
6. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Rewir Dzielnicowych Wydziału Prewencji KPP,
8. Placówki oświatowe, sportowo-rekreacyjne, kulturalne z terenu Gminy Leszno,
9. Kuratorzy zawodowi i społeczni.

V. CELE GŁÓWNE, CELE SZCZEGÓŁOWE I DZIAŁANIA PROGRAMU

Cel Główny	Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu
1. Ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie	1. Zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom małoletnim	1. Systematyczne prowadzenie kontroli w sklepach dot. sprzedaży alkoholu nieletnim	1. Liczba przeprowadzonych kontroli sklepów 2. Liczba ujawnionych przypadków naruszenia prawa.
		2. Przeszkolenie sprzedawców w zakresie kontrolowania wieku klientów	1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniu. 2. Ocena szkolenia przez jego uczestników
	2. Zmniejszenie liczby młodzieży pijącej alkohol i upijającej się w tym: a) podniesienie wieku inicjacji alkoholowej b) Zmniejszenie ilości sprzedaży alkoholu nieletnim c) Zwiększenie świadomości młodzieży w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu d) Wzmocnienie umiejętności kształtujących u młodego człowieka postawy abstynenckie	1. Realizacja działań profilaktycznych w obszarze profilaktyki uniwersalnej kierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli i osób pracujących z nieletnimi. 2. Realizacja programów profilaktycznych w zakresie profilaktyki selektywnej i wskazującej adresowanych do grup podwyższonego i wysokiego ryzyka oraz młodych ludzi eksperymentujących z alkoholem 3. Udzielanie konsultacji rodzicom, których dzieci piją alkohol. 4. Wdrażanie i upowszechnianie rekomendowanych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych. 5. Prowadzenie warsztatów umiejętności	1. Liczba zrealizowanych oddziaływań/programów profilaktycznych w obszarze profilaktyki uniwersalnej i liczba osób w nich uczestniczących. 2. Liczba zrealizowanych oddziaływań/programów profilaktycznych w zakresie profilaktyki selektywnej i wskazującej i liczba osób w nich uczestniczących. 3. Liczba udzielonych konsultacji dla rodziców, których dzieci piją alkohol. 4. Liczba zrealizowanych rekomendowanych programów profilaktycznych i liczba osób w nich uczestniczących. 5. Liczba zrealizowanych

		<p>psychospołecznych kształtujących u młodego człowieka postawy abstynenckie.</p> <p>6. Organizowanie działań profilaktycznych promujących zdrowy styl życia z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych i kulturalnych.</p>	<p>warsztatów umiejętności psychospołecznych i liczba osób w nich uczestniczących.</p> <p>6. Liczba osób uczestniczących w działaniach profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, w tym pozalekcyjnych zajęciach sportowych i kulturalnych</p>
	<p>3. Wzmocnienie zasad sprzeciwiających się picciu i nadużywaniu alkoholu przez dorastającą młodzież obowiązujących w rodzinach i społeczności lokalnej</p>	<p>1.Wprowadzenie w szkołach i konsekwentne egzekwowanie jasnych zasad sprzeciwiających się picciu alkoholu przez uczniów</p> <p>2.Wprowadzenie w szkołach metody interwencji profilaktycznej wobec uczniów przyłapanych na picciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości</p> <p>3.Przekazanie rodzicom wskazówek dotyczących ustalania i egzekwowania w rodzinie zasad dotyczących picia alkoholu przez dzieci i młodzież (warsztaty + materiały edukacyjne)</p> <p>4.Kampania społeczna uwrażliwiająca dorosłych na picie alkoholu przez młodzież i zachęcająca do podejmowania interwencji</p>	<p>1.Liczba rodzin i szkół, w których od momentu rozpoczęcia realizacji gminnego programu zostały wprowadzone nowe zasady dot. picia alkoholu przez nieletnich</p>

Obszary Działania	Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu
2.Ograniczenie spożycia alkoholu wśród dorosłych w tym zmniejszenie liczby osób pijących szkodliwe	1.Zwiększenie wiedzy społeczności lokalnej na temat negatywnych skutków picia alkoholu i propagowanie zdrowego stylu życia	1.Prowadzenie edukacji publicznej nt. działania alkoholu na organizm człowieka i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów picia (udział w kampaniach ogólnopolskich informujących o szkodliwości picia alkoholu)	1. Liczba kampanii 2. Liczba rozdysponowanych materiałów informacyjnych i edukacyjnych;
		2. Wspieranie przedsięwzięć związanych z organizacją aktywnego spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia	1. Liczba realizowanych projektów i zajęć 2.Liczba uczestników programów; 3.Liczba placówek realizujących zajęcia
	2.Zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym	1.Systematyczne prowadzenie kontroli w sklepach dot. sprzedaży alkoholu nieletnim	1.Liczba przeprowadzonych kontroli sklepów 2.Liczba ujawnionych przypadków naruszenia prawa.
		2.Przeszkolenie sprzedawców w zakresie kontrolowania wieku klientów	1.Liczba osób uczestniczących w szkoleniu. 2.Ocena szkolenia przez jego uczestników
	3. Upowszechnienie informacji nt. instytucji działających na rzecz osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.	1.Wydanie ulotek informujących o placówkach i instytucjach pomagającym osobą uzależnionym	1.Liczba ulotek oraz miejsc, do których zostały one przesłane

4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków	1. Działalność punktu konsultacyjno - informacyjnego zajmującego się pomocą dla osób uzależnionych i ich rodzin: prowadzenie indywidualnych konsultacji dla osób uzależnionych, grupa wsparcia	1. Liczba osób korzystających z pomocy PKI; 2. Liczba i rodzaj udzielonych porad; 3. Liczba odbytych zajęć grupowych
	2. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu	Liczba osób, które podjęły terapię w placówkach leczenia odwykowego
	3. Prowadzenie przez GKRPA postępowań wobec osób uzależnionych zmierzających do podjęcia leczenia lub nałożenia przez Sąd zobowiązania do podjęcia leczenia	1. Liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury; 2. Liczba osób, wobec których wydano postanowienie zobowiązujące do leczenia odwykowego; 3. Liczba osób, co, do których postanowienie sądu zostało zrealizowane.
	4. Wspieranie środowisk wzajemnej pomocy oraz działalności stowarzyszeń	Liczba stowarzyszeń i grup samopomocowych
	5. Zapewnienie działalności telefonów: informacyjnego dla osób z uzależnionych i ich rodzin.	Liczba i rodzaj udzielonych porad;

Cel Główny	Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu
3.Ograniczenie negatywnych następstw nadużywania alkoholu w rodzinach dotkniętych problemem uzależnienia	1. Zwiększenie wiedzy na temat instytucji pomagającym osobom uzależnionym	1.Wydanie ulotek informujących o placówkach i instytucjach pomagającym osobą współuzależnionym	1.Liczba rozdysponowanych materiałów informacyjnych
	2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla rodzin z problemem alkoholowym	1.Działalność punktu konsultacyjno – informacyjnego: prowadzenie indywidualnych konsultacji dla osób współuzależnionych, DDA, członków rodziny osoby nadużywającej alkoholu, prowadzenie grupy wsparcia, pomoc psychologiczna, prowadzenie indywidualnych konsultacji dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;	1. Liczba osób korzystających z pomocy PKI; 2.Liczba i rodzaj udzielonych porad;
		2.Organizacja wycieczki dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem nadużywania alkoholu połączonego z warsztatami z zagadnień profilaktyki uzależnień	1.Liczba zorganizowanych obozów; 2. Liczba uczestników obozów;
		3.Wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w zakresie prowadzonych zajęć profilaktycznych w tym dożywiania	1.Liczba uczestników zajęć
	3.Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie	1.Inicjowanie procedury Niebieskiej Karty w GKRPA 2.Wspieranie i uczestnictwo w działaniach podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie: uczestniczenie w grupach roboczych, szkoleniach 3. Działalność punktu konsultacyjno – informacyjnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1. Liczba założonych Niebieskich Kart 2. Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty 3.Liczba zorganizowanych szkoleń. 4. Liczba osób korzystających z pomocy terapeutów ds. przemocy

Obszary Działania	Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu
4.Opóźnienie inicjacji dot. używania narkotyków i dopalaczy	1. Rozwoju umiejętności interpersonalnych i indywidualnych nastolatków	1. Warsztaty poświęcone rozwojowi kompetencji interpersonalnych przeprowadzone przez pedagogów szkolnych lub z poradni pedagogiczno-psychologicznej,	Liczba godzin przeprowadzonych warsztatów i zajęć
		2. Realizacja zajęć profilaktycznych w oparciu o program „Spójrz inaczej”,	Liczba uczniów biorących udział w warsztatach Ocena zajęć przez uczniów
	2. Zwiększenie wiedzy nt. szkodliwości używania narkotyków i substancji psychoaktywnych	Udział w kampaniach ogólnopolskich informujących o szkodliwości używania narkotyków i dopalaczy	1. Liczba kampanii 2. Liczba rozdysponowanych materiałów informacyjnych i edukacyjnych;
	3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla rodzin z problemem	Działalność punktu konsultacyjno – informacyjnego ds. uzależnienia	1. Liczba osób korzystających z pomocy PK -I; 2. Liczba i rodzaj udzielonych porad;
	4. Zwiększenie wiedzy na temat instytucji pomagającym osobom uzależnionym	Wydanie ulotek informujących o placówkach i instytucjach pomagającym osobą uzależnionym	Liczba rozdysponowanych materiałów informacyjnych

Uwzględnia się finansowanie realizacji innych zadań niż zapisane w programie, w zależności od zaistniałych potrzeb. Powyższe działania będą realizowane w ciągu całego roku 2016 r.

VI. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU I SPOSÓB JEGO REALIZACJI

1. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Leszno na rok 2016 są dochody własne gminy, uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny.

2. Monitoring

Monitoring poszczególnych zadań wynikających z realizacji programu będzie przeprowadzany na podstawie sprawozdań składanych, co kwartał przez osoby odpowiedzialne za prowadzenie punktów konsultacyjnych ds. uzależnień i przemocy w rodzinie oraz świetlicy opiekuńczo – wychowawczej. Na podstawie zebranych danych przewodniczący GKRPA sporządzi sprawozdanie zbiorcze, które zostanie przedłożone Wójtowi Gminy Leszno oraz Radzie Gminy Leszno do dnia 30 marca 2017r.

VII. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU KONSULTACYJNO - INFORMACYJNEGO

Zadania punktów konsultacyjnych

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia
- grupy wsparcia - udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego oraz osobom współuzależnionym
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemowa pomoc dla rodziny

Oferta Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego jest skierowana dla dorosłych i pełnoletniej młodzieży z terenu gminy Leszno, a w szczególności do osób uzależnionych od alkoholu, rodzin z problemami alkoholowymi, współuzależnionych, DDA i osób doświadczających przemocy w rodzinie. W Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym są zatrudnieni specjaliści tj. terapeuta uzależnień, terapeuta ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, psycholog. W ramach Punktu będą prowadzone działania w formie: indywidualnego poradnictwa specjalistycznego, grupy wsparcia motywującej do podjęcia leczenia odwykowego, grupy wsparcia dla członków rodzin z problemem alkoholowym. Wszystkie porady i konsultacje udzielane w Punkcie są bezpłatne.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ ŚWIETLICY OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZEJ

Do zadań świetlicy opiekuńczo wychowawczej należy:

- stała systematyczna współpraca z rodziną dziecka;
- rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej;
- organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych;

- indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą w grupie;
- prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i z grupą;
- współpraca z instytucjami: GKRPA, szkoła, OPS,
- pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.)
- korzystanie z regularnych konsultacji dotyczących pracy placówki.

IX. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZASADY WYNAGRADZANIA JEJ CZŁONKÓW

1. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Leszno Nr 9/2012 z dnia 19.01.2012r. Członkowie Komisji posiadają wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej (zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) oraz przeciwdziałaniu narkomani i przemocy w rodzinie
2. Do zadań Komisji należy:
  - a) realizacja zadań wynikających z niniejszego programu oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
  - b) opracowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani,
  - c) przygotowanie sprawozdania rocznego z realizacji gminnego programu,
  - d) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie gminy Leszno, zgodnie z Uchwałą Nr XLIV/252/2005 Rady Gminy Leszno z dnia 30 czerwca 2005r. w sprawie ustalenia na terenie gminy Leszno liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych. Opinia wydawana jest w formie Postanowienia, które podpisują członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych biorący udział w posiedzeniu
  - e) prowadzenie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkohol, w tym prowadzenie rozmów motywacyjno – interwencyjnych w kwestii ograniczenia spożycia napojów alkoholowych lub poddaniu się leczeniu odwykowemu, kierowanie na badanie do lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wnioskowanie do sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
  - f) współpraca z samorządem gminnym, instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
  - g) podejmowanie działań w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym udzielanie informacji o możliwości szukania pomocy i współpraca z instytucjami i organizacjami pomagającymi ofiarom przemocy,
  - h) przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Leszno w składzie, co najmniej 2 osoby,
  - i) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13.1. i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. W przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz zakazu promocji lub reklamy napojów alkoholowych prowadzone jest postępowanie na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Zapis ustawowy (art. 4¹ ust. 1 pkt. 6 ustawy o wychowaniu

w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) daje samorządowi kompetencje do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

j) prowadzenie indywidualnego poradnictwa dla osób i rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie w ramach pełnionego dyżuru.

h) udział w działaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

3. Członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „Komisją” za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie.

4. Wysokość wynagrodzenia dla członka Komisji ustala się, jako iloczyn liczby posiedzeń, w których uczestniczył w ciągu miesiąca rozliczeniowego (na podstawie listy obecności) oraz kwoty wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 75,00 zł. brutto.

5. Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu pełnienia obowiązków członka Komisji na zasadach obowiązujących pracowników z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, przy czym udział w szkoleniach i wyjazdach nie uważa się za wykonywanie zadań w rozumieniu pkt. 2.